

חוק האנטומיה והפתולוגיה, תשי"ג-1953

רבדים בחקיקה

בריאות – מוות – הקירת סיבת מוות
עונשין ומשפט פלילי – הקירת סיבת מוות

תוכן ענינים

2	Go	פירושים	סעיף 1
2	Go	ביתור גויות חוק תשמא 1980	סעיף 2
2	Go	חובות הודעה ומסירה	סעיף 3
2	Go	אי תחולת הוראות פקודת בריאות העם	סעיף 4
2	Go	קבורה	סעיף 5
2	Go	ניתוחי אנטומיה פתולוגית	סעיף 6
2	Go	סייגים חוק תשמא 1980	סעיף 6א
3	Go	סודיות	סעיף 6ב
3	Go	הצלת עובר חוק תשמא 1980	סעיף 6ג
3	Go	אי תחולה במקרים מיוחדים חוק תשמא 1980	סעיף 76
3	Go	עונשין חוק תשמא 1980	סעיף 7
3	Go	ביצוע ותקנות	סעיף 8
3	Go	שמירת דינים חוק תשמא 1980	סעיף 9
3	Go	ניתוחים במקרים מיוחדים חוק תשמא 1980	סעיף 10

חוק האנטומיה והפתולוגיה, תשי"ג-1953*

- פירושים
1. בחוק זה –
- "בית ספר לרפואה" פירושו – אוניברסיטה או בית ספר לרפואה בישראל שהוכרו על פי פקודת המתעסקים ברפואה, 1947 ;
- "הסכמה" – הסכמה שניתנה מרצון חפשי ומתוך דעה צלולה בטופס שנקבע בתקנות ;
- "בן-משפחה" – בן-זוג, ילד, הורה, אח, אחות.
2. גוייתו של אדם שהסכים בכתב כי תשמש למטרות מדעיות – מותר לבתרה בבית ספר לרפואה לצרכי לימוד ומחקר.
3. מי שברשותו גויה כאמור בסעיף 2, יודיע על כך לבית הספר לרפואה וימסרנה לו לפי דרישתו, תוך הזמן ובדרך שנקבעו בתקנות ; אך אין הוראה זאת חלה על מי שהגויה נמסרה לו לשם קבורה בלבד.
4. הוראות הסעיפים 8(2) ו-22(6)(א) של פקודת בריאות העם, 1940, לא יחולו על גויה כאמור בסעיף 2 ובמקומם יבואו הוראות שייקבעו בתקנות.
5. (א) לא יאוחר משנה מהיום שבו נתקבלה הגויה בבית הספר לרפואה יובאו הגויה וחלקיה המבותרים לקבורה לפי דיני העדה הדתית שעמה נמנה המת ובית הספר לרפואה ישא בכל הוצאות הקבורה.
- (ב) מותר לבית הספר לרפואה לשמור על הגויה או על חלקים ממנה, אם הסכים לכך הנפטר בכתב, או אם הרשאי לדרוש אותה לפי התקנות לא התנגד לכך תוך הזמן ובדרך שנקבעו בתקנות.
6. (א) מותר לרופא לנתח גויה לשם קביעת סיבת המוות או כדי להשתמש בחלק ממנה לריפוי של אדם, אם נקבע בתעודה שנחתמה על ידי שלושה רופאים שהוסמכו לכך בהתאם לתקנות, כי הניתוח משמש לאחת המטרות האמורות.
- (ב) (1) לא תנותח גויה לפני תום חמש שעות לאחר מתן הודעה על הפטירה לאחד מבני המשפחה ; ימי שבת ומועדי ישראל, ולגבי בן משפחה שאינו יהודי – שבתה וימי חגיה של עדתו, לא יבואו במנין חמש השעות האמורות ;
- (2) על אף האמור בפסקה (1), אם היה הניתוח דרוש כדי להשתמש בחלק מהגויה לריפוי של אדם, תימסר על כך הודעה לאחד מבני המשפחה בזמן סביר לפני עשיית הניתוח.
- (ג) (1) נתגלה צורך להשתמש בחלק מגויה להציל חייו של פלוני, יבוא במקום הזמן האמור בסעיף קטן (ב) – הזמן שעד המועד המאוחר ביותר שבו אפשר להוציא את החלק מהגויה לשם שימוש כאמור ; לא ניתן למסור הודעה לפי סעיף קטן (ב) תוך המועד האמור, מחמת חוסר אפשרות לאתר בן-משפחה, מותר הניתוח לפי סעיף קטן זה ובלבד שנעשה נסיון סביר למסור את ההודעה ;
- (2) בלי לפגוע בכלליות האמור בפסקה (1), שימוש בקרנית של נפטר להשתלה באדם פלוני להצילו מעיוורון, שימוש למניעת ליקוי בראייה או בשמיעה, שימוש בכליה של נפטר, ושימוש ברקמות עור של נפטר להשתלה להציל חייו של אדם פלוני הם שימושים בחלקי גויה להצלת חיים.
- 6א. (א) השאיר הנפטר בני משפחה, לא תנותח גוייתו לפי סעיף 6 – למעט ניתוח בנסיבות כאמור בסעיף 6(ג) – אלא אם נתקיימו גם שתי אלה :
- סייגים
(תיקון מס' 1)
תשמ"א-1980

* פורסם ס"ח תשי"ג מס' 134 מיום 4.9.1953 עמ' 162 (ה"ח תשי"ג מס' 162 עמ' 183).

חוקן ס"ח תשמ"א מס' 992 מיום 10.12.1980 עמ' 42 (ה"ח תשמ"א מס' 1490 עמ' 51) – תיקון מס' 1.

ס"ח תשנ"א מס' 1353 מיום 28.3.1991 עמ' 144 (ה"ח תשנ"א מס' 2038 עמ' 158) – תיקון מס' 2.

- (1) הסכים לכך בן זוגו של הנפטר, ובהעדר בן זוג – ילדיו, ובהעדר ילדים – הוריו, ובהעדר הורים – אחיו או אחותו;
- (2) לא התנגד לכך בכתב בן משפחה שבאותה דרגת קרבה של מי שהסכים כאמור, או בן-משפחה שבדרגת קרבה שלאחריו בנסיבות המקרה בהתאם לסדר דרגות הקרבה שבפסקה (1).
- (ב) התנגד אדם בחייו בכתב שגווייתו תנותח, הרי על אף האמור בסעיף 6 ועל אף כל הסכמה של בן-משפחה לפי סעיף קטן (א) – לא יבוצע הניתוח.
- (ג) הסכים אדם שגווייתו תנותח, מותר לנתח על אף כל התנגדות של בן-משפחה.
- (ד) בנסיבות כאמור בסעיף 6(ג) מותר לנתח את הגווייה זולת אם התנגד האדם בחייו בכתב שגווייתו תנותח, או אם התנגד לכך בכתב בן זוגו, אחד מילדיו או אחד מהוריו.
- (ה) לא השאיר אדם בני משפחה, לא תנותח גווייתו אלא אם הסכים לכך בחיים.
- (ו) הוראות סעיף זה באות להוסיף על האמור בסעיף 6.
- 6ב. (א) המגלה מידע שנמסר לו, אגב מקצועו או מלאכתו, בדבר זהותו של נפטר שחלק מגוויותו הוצא או יוצא ממנה כדי להשתמש בו לרפוי של אדם, ואינו נדרש לגלות מידע זה מכוח הדין, דינו – מאסר ששה חדשים; הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על מתן הודעה לפי סעיף 6.
- (ב) המפרסם מידע בדבר זהותו של נפטר כאמור בסעיף קטן (א), דינו – מאסר שנה אחת.
- (ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), לא יהיה בפרסום לפיו משום הפרת חובת הסודיות אם הנפטר הסכים לכך בכתב בחייו או שנתקיים, לענין הפרסום, האמור בפסקאות (1) ו-(2) של סעיף 6א(א).
- 6ג. הוצאת יילוד מגופה של נפטרת כדי לאפשר לו חיים, לא יראו בה ניתוח לענין חוק זה.
- 6ד. בעת מלחמה או בעת פיגוע המוני או בעת תאונה או אסון שגרם למספר רב של נפגעים לא יחולו הוראות סעיף 6א.
7. (א) המוסר גויה לבית ספר לרפואה שלא נתמלאו לגביה הוראות סעיף 2, המבחר גויה שלא ברשות בית ספר לרפואה או המנתח גויה שלא לפי הוראות סעיפים 6 או 6א, דינו – מאסר שלוש שנים או קנס 1500 לירות או שני העונשים כאחד.
- (ב) העובר על הוראות סעיף 3 או סעיף 5(א), דינו – מאסר שנה אחת או קנס 500 לירות או שני העונשים כאחד.
8. שר הבריאות ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו, לרבות תקנות בדבר מתן הודעה על המוות.
9. חוק זה לא יפגע בהוראות חוק חקירת סיבות מוות, תשי"ח-1958, אולם שופט חוקר כאמור באותו חוק לא יצווה על ניתוח גווייה אלא אם ראה שיש יסוד סביר לחשש שהמוות נגרם בעבירה או ברשלנות או בהזנחה, ולאחר שניתנה לאחד מבני המשפחה הודעה על כוונתו לצוות כאמור; התייצב אחד מבני המשפחה או אדם או גוף בעל ענין בהליך כאמור, תינתן לו הזדמנות להשמיע את דבריו.
10. על אף האמור בחוק זה, אם היתה סכנה מוחשית ומיידית לבריאות הציבור והתעורר צורך דחוף ומיוחד בניתוח גווייה כדי למנוע סכנה כזאת, מותר לנתח; שר הבריאות יתקין, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, תקנות לגבי סכנה כאמור.

סודיות
(תיקון מס' 2)
תשמ"א-1991

הצלת עובר
(תיקון מס' 1)
תשמ"א-1980

אי-תחולה במקרים
מיוחדים
(תיקון מס' 1)
תשמ"א-1980

עונשין
(תיקון מס' 1)
תשמ"א-1980

ביצוע ותקנות

שמירת דינים
(תיקון מס' 1)
תשמ"א-1980

ניתוחים במקרים
מיוחדים
(תיקון מס' 1)
תשמ"א-1980

משה שרת
שר החוץ
ממלא מקום ראש הממשלה

יוסף סרלין

יצחק בן-צבי

חוק האנטומיה והפתולוגיה, תשי"ג-1953
נוסח מלא ומעודכן

שר הבריאות

נשיא המדינה